

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken

datum 29 november 2016

Betreffende wetsvoorstel:

34532

Wijziging van de Meststoffenwet in verband met de invoering van een stelsel van fosfaatrechten

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 6 december 2016 aangenomen door de Tweede Kamer. SP, PvdA, D66, Van Vliet, 50PLUS, Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, VVD, ChristenUnie, CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren stemden voor.

Aangenomen amendementen

Toevoeging lid 4 aan artikel I, onderdeel D, artikel 21b

40 (Geurts en Dik-Faber) over voorhang van de ministeriële regeling over bedrijfsspecifieke verantwoording

De productie van dierlijke meststoffen wordt forfaitair bepaald conform de regels die daarvoor bij of krachtens de Meststoffenwet zijn vastgesteld. Op basis van haar bevoegdheid wijst de Minister van een alternatieve methode aan waarmee de productie van dierlijke meststoffen kan worden bepaald. Het kan daarbij gaan om bedrijfsspecifieke verantwoording, zoals de Kringloopwijzer. Juist het voordeel van fosfaatrechten is de mogelijkheid die het biedt aan ondernemerschap door mogelijkheden van bedrijfsspecifieke verantwoording. Voorwaarde voor aanwijzing van een methode voor bedrijfsspecifieke verantwoording is dat de systematiek en rekenregels onafhankelijk en wetenschappelijk

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 29 november 2016

blad 2

zijn getoetst, dat de methode privaats geborgd wordt en dat er duidelijke criteria zijn op basis waarvan vastgesteld kan worden welke bedrijven op een verantwoorde wijze hun mineralenkringloop kunnen verantwoorden met de methode. De indieners zijn van mening dat de ministeriële regeling waarmee de aanwijzing van de methode om fosfaatexcretie bedrijfsspecifiek te kunnen verantwoorden binnen 8 maanden na het aannemen van het wetsvoorstel door beide Kamers der Staten-Generaal moet worden overgelegd aan de Kamer zodat deze zo snel mogelijk in werking kan treden. Daarmee biedt bedrijfsspecifieke verantwoording mogelijkheden om de effecten van de generieke korting over het jaar 2018 te verzachten. De ministeriële regeling wordt voorgehangen bij beide Kamers der Staten-Generaal. Indien de noodzakelijke private borging van een methode voor bedrijfsspecifieke verantwoording onverhoopt, ondanks gezamenlijke inspanningen, niet tijdig op orde is dient de regering te onderbouwen waarom niet kan worden overgegaan tot aanwijzing van een methode en welke stappen worden ondernomen om alsnog tot aanwijzing te kunnen overgaan.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel G

68 (Dik-Faber en Geurts) over ingeschaard vee

Dit amendement regelt dat de boeren die gezamenlijk overeenkomen dat zij de fosfaatrechten willen herverdelen vanwege uitgeschaard vee, daartoe gefaciliteerd worden. Dit kan eenvoudigweg via een formulier bij RvO.

Van belang is dat bij deze incidentele overdracht van fosfaatrechten geen afroaming plaatsvindt. Dit is in dit amendement als volgt geregeld. Het fosfaatrecht van de landbouwer die melkvee had uitgeschaard bij toekenning wordt verhoogd. Om te voorkomen dat dit leidt tot toekenning van teveel fosfaatrechten, wordt tegelijkertijd het fosfaat van de inscharende landbouwer verlaagd. Dit sluit aan bij verhoging van het fosfaatrecht bij overname van een beëindigd bedrijf (artikel 23, vierde lid).

De partij waarnaar het melkvee wordt uitgeschaard zal in de regel gewoon een bedrijf zijn (waar formeel een landbouwer in de zin van de Meststoffenwet voor verantwoordelijk is). Ook terreinbeherende organisaties kunnen via deze weg fosfaatrechten overdragen als zij dat wensen als gevolg van inscharing

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel G

41 → 56 → **85** (Geurts c.s.) over een knelgevalregeling

De indieners zijn van mening dat meer ruimte moet worden geboden voor een knelgevalregeling. De indieners verwachten dat de regering op de zo kortst mogelijke termijn van deze bevoegdheid gebruik maakt zodra blijkt dat groepen bedrijven disproportioneel worden geraakt door de introductie van het fosfaatrechtenstelsel. De indieners willen dat de regering zich hierbij laat adviseren door een conform de Kaderwet

datum 29 november 2016

blad 3

adviescolleges ingestelde adviescommissie. Deze commissie kan op basis van individuele casussen tot een advies komen of de knelgevallenvoorziening moet worden uitgebreid. Hierbij verwachten de indieners dat de commissie in het bijzonder oog heeft voor bedrijven die voor 2 juli 2015 onomkeerbare financieringsverplichtingen zijn aangegaan. Dit geldt evenzeer voor biologische melkveehouders die op 2 juli 2015 in een bedrijfsontwikkelproces zaten dat zich moeilijk laat combineren met fosfaatrechten, bijvoorbeeld door het proces van omschakeling van gangbaar naar biologisch of vice versa. De commissie kan bij adviezen meewegen wat de impact van een eventuele uitbreiding is op de generieke afroming en het fosfaatproductieplafond.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel M, artikel 33Ab, eerste lid

34 (Geurts en Dik-Faber) over het niet afromen van varkens- en pluimveeproductierechten

De indieners zijn van mening dat afroming van productierechten van varkenshouders en pluimveehouders niet aan de orde is. Deze sectoren zijn gereguleerd door middel van productierechten, waardoor er een duidelijke begrenzing is van het aantal dieren en de fosfaatproductie. Bovendien hebben de pluimvee- en varkenshouderijsector in zeer beperkte mate en niet structureel bijgedragen aan de overschrijding van het fosfaatplafond in 2015. In het wetsvoorstel is geen voorziening opgenomen die houders van varkens en pluimvee ontziet die niet hebben bijgedragen aan de overschrijding van het nationale fosfaatplafond. Daarnaast loopt de introductie van de mogelijkheid van afroming van varkens- en pluimveerechten vooruit op de evaluatie van de meststoffenwet. De indieners willen de pluimvee- en varkenshouders de zekerheid geven dat niet zonder wetswijziging productierechten in de varkenshouderij en pluimveehouderij kunnen worden ontnomen door middel van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 33Ab. Verder wordt onvoldoende rekening gehouden met het feit dat afroming van varkensrechten en pluimveerechten een inmenging is in het eigendomsrecht.

Aangenomen. Voor: Van Vliet, 50PLUS, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Diverse artikelen

55 (Van Gerven) over geen generieke korting verder dan grondgebondenheid en peiljaar 2015

Dit subamendement regelt dat grondgebonden melkveebedrijven volledig worden ontzien bij een korting op het fosfaatrecht. Het amendement voorkomt bovendien dat een groot verschil ontstaat tussen bedrijven die net wel grondgebonden zijn en bedrijven die dat net niet zijn. Dit verschil wordt weggenomen door te bepalen dat een bedrijf uitsluitend wordt gekort tot het punt dat het door de korting grondgebonden wordt. Gekozen is de mate van grondgebondenheid te bepalen over het jaar 2015, bij een korting die in 2018 wordt geïntroduceerd. Op deze manier wordt voor wat betreft de bepaling of een bedrijf grondgebonden is aangesloten bij het jaar waarin fosfaatrechten zijn aangekondigd.

datum 29 november 2016

blad 4

Door te kiezen voor het jaar 2015 weten bedrijven waar ze aan toe zijn als op 1 juli 2017 de korting voor 2018 bekend wordt gemaakt.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Toevoeging lid 3 aan artikel I, onderdeel M, artikel 33Ab

21 → **31** (Dik-Faber en Koser Kaya) over geen generieke korting voor grondgebonden bedrijven

Dit amendement zorgt voor een uitzondering op de generieke korting van rechten voor grondgebonden bedrijven, die latente plaatsingsruimte op hun bedrijf hebben. Dit is in lijn met de motie van de leden Dik-Faber/Koser Kaya (Kamerstuk 33 979, nr. 117). De indieners zijn van mening dat bedrijven die de extra fosfaatproductie volledig op eigen grond kunnen aanwenden en die daarmee niet hebben bijgedragen aan het fosfaatoverschot, moeten worden ontzien.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel N

15 → 28 → **84** (Dik-Faber en Geurts) over het schrappen van duurzaamheid en dierenwelzijn als criterium voor ontheffingen

Duurzaamheid en dierenwelzijn zijn volgens de indieners belangrijke doelen in het landbouwbeleid. Deze worden echter al gerealiseerd via andere wet- en regelgeving. Indieners achten een stapeling van wetgeving onwenselijk. De fosfaatbank bevat fosfaatrechten die zijn afgeroomd bij overdracht. De fosfaatbank kan onder bepaalde voorwaarden ontheffing verlenen van het verbod om fosfaat met melkvee te produceren. Dit amendement schrapt «de bevordering van duurzaamheid en dierenwelzijn» als criterium voor ontheffingen die vanuit de fosfaatbank worden verleend. Hiermee blijven het bevorderen van de grondgebondenheid en daarmee weidegang en het stimuleren van jonge landbouwers in Nederland over als doelen bij het verlenen van ontheffingen uit de fosfaatbank

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, Van Vliet, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren

Toevoeging lid 3 aan artikel I, onderdeel N, artikel 38a

17 → **47** (Koser Kaya) over een voorhang bij de ministeriële regeling in artikel 38a

Over de fosfaatbank wordt weinig in het wetsvoorstel geregeld. Het wetsvoorstel bevat de bevoegdheid tot het verlenen van vrijstelling of ontheffing volgens bij ministeriële regeling gestelde voorwaarden. Enkel de doelstellingen waarop deze vrijstellingen of ontheffingen zich kunnen richten zijn ingekaderd. De indiener is van mening dat dit onvoldoende is, gegeven de grote toekomstige rol van de fosfaatbank binnen het fosfaatrechtenstelsel. Daarom wordt voorgesteld in een voorhangprocedure te voorzien voor de ministeriële

datum 29 november 2016

blad 5

regeling die voorziet in de nadere voorwaarden op basis waarvan de fosfaatbank zal functioneren. Op deze manier wordt geborgd dat een meerderheid in de Kamer zich vooraf met deze nadere voorwaarden kan verenigen.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, 50PLUS, Houwers, Monasch, de SGP, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Diverse artikelen

91 (Dijkgraaf) over een horizonbepaling in combinatie met een lichte voorhangprocedure

De indiener wil dat het stelsel van fosfaatrechten een tijdelijk karakter houdt en stelt daarom voor om het stelsel op een nader te bepalen moment af te schaffen. Ramingen wijzen uit dat de fosfaatproductie ook zonder rechtenstelsel op termijn onder het huidige fosfaatplafond zal zakken. Hij stelt voor om in principe uit te gaan van afschaffing per 1 januari 2023. Daarbij kan ook gekeken worden naar andere maatregelen die de groei van de melkveehouderij begrenzen, zoals de (huidige) grondgebondenheidseisen, en eventuele aanpassing van het fosfaatplafond.

Op deze wijze wordt tevens fiscale afschrijving van rechten mogelijk gemaakt.

Om parlementaire betrokkenheid te waarborgen stelt de indiener voor om een lichte voorhangprocedure op te nemen, zoals nu geldt ten aanzien van de afschaffing van dierrechten (artikel 77 van de Meststoffenwet). De onderdelen II en III zijn toegevoegd om ervoor te zorgen dat na het vervallen van het fosfaatrechtenstelsel de elders in de wet opgenomen verwijzingen hierop aangepast worden.

Aangenomen. Voor: Van Vliet, Houwers, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel III

50 (Lodders) over een voorhangprocedure bij de inwerkingtreding

Dit amendement voorziet in een voorhangprocedure voor het koninklijk besluit waarmee de inwerkingtreding van de wet tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de invoering van een stelsel van fosfaatrechten wordt geregeld.

Op deze wijze kan nog door de Staten-Generaal met de regering van gedachten worden gewisseld over het fosfaatrechtenstelsel alvorens het in werking treedt. Er is gekozen voor een termijn van twee weken, zodat aan de ene kant nog tijd resteert voor een gedachtewisseling, terwijl aan de andere kant het proces rond inwerkingtreding niet teveel wordt doorkruist. De regering zal de inwerkingtreding van de wet slechts dan aan de Kamers voorleggen indien aannemelijk is dat voor de volgende periode (2018-2021) een nieuwe derogatie verleend zal worden.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, D66, Van Vliet, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

datum 29 november 2016

blad 6

Verworpen en ingetrokken amendementen

Diverse artikelen

25 → 64 → **86** (Van Gerven) over niet-verhandelbaarheid van fosfaatrechten en een Fosfaatbank

Dit amendement regelt dat fosfaatrechten niet verhandelbaar worden. Indien de fosfaatrechten niet verhandelbaar zijn, vertegenwoordigen ze geen geldwaarde. Hiermee wordt strijdigheid met de EU staatssteunkaders vermeden. Verder is de indiener van mening dat het bij verhandelbaarheid, vooral het de handelaren en adviseurs zullen zijn die hiervan profiteren, en niet zozeer de melkveehouders zelf. De melkveehouders die wel profiteren zijn de stoppers. De indiener is derhalve van mening dat verhandelbaarheid geen positief effect heeft op de sector als geheel.

Dit amendement regelt tevens dat een Fosfaatbank wordt opgericht, die de verdeling van fosfaatrechten regelt. De Fosfaatbank krijgt de vorm van een zelfstandig bestuursorgaan. De taken, bevoegdheden en de samenstelling van het bestuur van De Fosfaatbank worden bij algemene maatregel van bestuur geregeld. Aan deze AMvB wordt een zware voorhang verbonden, zodat de Kamers zich hierover kunnen uitspreken.

Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het uitgeven en intrekken van fosfaatrechten. De manier waarop De Fosfaatbank de fosfaatrechten verdeelt wordt eveneens nader geregeld bij AMvB met een zware voorhangprocedure. Dit amendement wil in elk geval het volgende regelen betreffende de uitgifte van fosfaatrechten door De Fosfaatbank:

1. De Fosfaatbank geeft rechten prioritair uit aan grondgebonden melkveebedrijven, waarbij grondgebonden bedrijven worden gedefinieerd als melkveebedrijven zonder melkveefosfaatoverschot, Dit is bedoeld om te voorkomen dat grondgebonden melkveehouders worden gedupeerd door kortingen (ten opzichte van de referentiedatum) en om te regelen dat fosfaatrechten die beschikbaar komen, prioritair aan grondgebonden bedrijven worden uitgegeven;
2. De Fosfaatbank biedt van meet af aan groeikansen voor biologische melkveebedrijven. Biologische melkveebedrijven produceren geen mestoverschot (fosfaatoverschot) op hun bedrijf en maken geen gebruik van de derogatie. Daarmee zijn zij geen deel van het probleem, maar een deel van de oplossing
3. De Fosfaatbank beoordeelt de mate waarin op het bedrijf weidegang van melkvee plaatsvindt positief als criterium bij uitgifte.
4. De Fosfaatbank regelt de overdracht van fosfaatrechten in geval van erfopvolging of overdracht naar personen waarmee bloed- of aanverwantschap bestaat, zodat het bedrijf gecontinueerd kan worden.
5. De Fosfaatbank houdt bij het toekennen van fosfaatrechten rekening met het belang van bedrijfscontinuïteit en de verkoopbaarheid van het bedrijf,
6. De Fosfaatbank wil met het toekennen van fosfaatrechten jonge landbouwers in Nederland stimuleren.

datum 29 november 2016

blad 7

De Fosfaatbank heeft de mogelijkheid om extra duurzaamheidscriteria positief te beoordelen. De Fosfaatbank zal er betreffende melkvee op toezien dat de fosfaatproductie niet boven het Europees afgesproken plafond uitkomt. Voor de definitie van "biologische melkveehouders" wordt aangesloten bij EU verordening 834/2007. De indiener sluit echter niet uit dat criteria worden voorgesteld per AMvB betreffende de groeikansen genoemd bij punt 2, waarbij niet alleen aan biologische melkveehouders groeirimte wordt geboden, maar ook aan andere extensieve of zeer extensieve melkveehouders.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en Houwers

Diverse artikelen

12 → 54 → 67 → **87** (Van Gerven) over vrijstelling van extensieve boeren met 2,5 koe/ha of minder van de generieke korting

Om onnodige administratieve lasten te bestrijden en om te voorkomen dat melkveehouders die het goed doen worden getroffen door een generieke korting, wil de indiener dat extensieve boeren met 2,5 koe per hectare of minder, vrijgesteld worden van het fosfaatrechtenstelsel. Twee en een halve koe (graasdierenheden) per hectare komt overeen met circa 85 kg fosfaat per hectare. Voor iedere koe boven de 2,5 koe per hectare is een fosfaatrecht vereist. Iedereen die meer koeien had dan 2,5 koe per hectare op de referentiedatum krijgt daarvoor fosfaatrechten. Deze intensievere boeren kunnen alleen uitbreiden als ze extra fosfaatrechten verkrijgen. Extensieve en biologische boeren kunnen met voorliggend amendement rechtenvrij doorgroeien tot 2,5 koe per hectare is bereikt. Daarboven zijn fosfaatrechten nodig. Indiener denkt dat voorliggend voorstel zowel recht doet aan de grondgebonden melkveehouderij, als aan de wens tot regeldruk verlichting. Indiener acht een vrijstelling voor melkveehouders met minder dan 2,5 koe per hectare terecht omdat zij op hun bedrijf geen mestoverschot hebben. In die zin dragen zij niet bij aan de overproductie van mest inzake de overschrijding van het fosfaatplafond en is vrijstelling gerechtvaardigd.

Om te voorkomen dat deze boeren benadeeld worden doordat intensievere boerenbedrijven wel op geld waardeerbare rechten verkrijgen, wordt tevens in dit amendement geregeld dat de fosfaatrechten niet verhandelbaar worden. De fosfaatrechten worden uitgegeven door de Fosfaatbank.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en Houwers

Diverse artikelen

89 (Ouwehand) over koppeling van fosfaatrechten aan de grond en een maximum aantal koeien/ha

Biologische en grondgebonden melkveehouders en een aantal zuivelondernemingen hebben samen met milieu- en dierenwelzijnsorganisaties een plan uitgewerkt om kille sanering in de meest duurzame melkveehouderijsectoren te voorkomen. Dit plan gaat uit van een maximum aantal koeien per hectare en koppelt de uit te geven fosfaatrechten aan het bezitten van genoeg grond; genoeg grond om het diervoer te produceren en de dieren te weiden. Dat plan is erop gericht om binnen 5 jaar een volledig grondgebonden melkveehouderij te realiseren. Concreet houdt het in dat boeren na deze overgangstermijn nog maximaal 2,3 Grootvee-eenheden per hectare, inclusief jongvee mogen houden.

datum 29 november 2016

blad 8

Tevens borgt het plan dierenwelzijn en –gezondheid door te voorkomen dat de melkproductie per koe steeds verder wordt opgevoerd: er gaat een maximum gelden van 16.750 kg melk per hectare.

Dit amendement regelt dat de fosfaatrechten worden gekoppeld aan de grond die de melkveehouder in bezit heeft. De fosfaatrechten zijn daarmee ook niet los van de grond verhandelbaar. Verder regelt het amendement dat de meest intensieve melkveebedrijven in twee tranches in 2017 worden gekort, en dat de melkveehouderij zich als geheel omvormt tot zij volledig grondgebonden is geworden in vijf jaar tijd. Dit amendement scherp te definitie van grondgebondenheid aan ten opzichte van de definitie zoals deze wordt opgenomen in de meststoffenwet, waardoor de koppeling tussen veevoerproductie en mestafzet, en dus het sluiten van de nutriëntenkringlopen wel wordt verzekerd. Met dit plan neemt het mestoverschot in Nederland aanzienlijk af en kan de derogatie mogelijk worden behouden. De kans daarop neemt verder toe door een uitgebreide monitoring van de waterkwaliteit en het opnemen van elementen uit het fosfaatakkoord zoals het voerspoor en de stoppersregeling.

De kern van dit plan is transitie naar volledige grondgebondenheid, met de volgende uitgangspunten:

- Toezicht en handhaving niet door sector, maar door overheid
- Minder regels voor boeren in plaats van meer
- Probleem wordt opgelost waar deze ontstaan is
- Positieve stimulans voor weidegang en grondgebondenheid
- Geen onredelijke benadeling biologische en bio-dynamische bedrijven
- Meer toekomstperspectief voor het grondgebonden familiebedrijf
- Door lagere waarde fosfaatrechten vloeit minder geld uit de sector
- Kleiner aantal intensieve bedrijven dat sterker wordt gekort waardoor compensatie makkelijker wordt
- Draagvlak bij meerderheid veehouders
- Draagvlak bij diverse natuur-, milieu en dierenwelzijnsorganisaties

Concrete uitwerking van het plan:

	1-4-2018	1-4-2019	1-4-2020	1-4-2021
Veebezetting	3,8 GVE/ha	3,3 GVE/ha	2,8 GVE/ha	2,3 GVE/ha
Melkproductie	24.000 kg/ha	20.000 kg/ha	18.000 kg/ha	16.750 kg/ha

Ontwikkeling naar grondgebondenheid wordt met kracht ingezet door een krimp van het aantal melkkoeien op alle bedrijven, behalve op volledig grondgebonden bedrijven (≤ 2 GVE/ha).

	Q3-2017	Q4-2017
Melkveebedrijven, > 2 GVE/ha	-6%	-12%
Melkveebedrijven, ≤ 2 GVE/ha	0%	0%

datum 29 november 2016

blad 9

Om te komen tot volledige grondgebondenheid, kunnen melkveehouders dieren verkopen en/of grond verwerven.

- Per 1-7-2017 worden fosfaatrechten toegekend aan de bedrijven. Deze rechten zijn gekoppeld aan grond en niet los van de grond verhandelbaar. Bij overschrijving van gronden van het ene op het andere melkveebedrijf, gaat per hectare 96 kg fosfaat over.
- In het derde en in het vierde kwartaal van 2017 worden de intensieve melkveebedrijven gekort, wanneer zij meer dan 2 Grootvee Eenheden per hectare hebben. Voor een aantal bedrijven betekent dat dat zij maar één keer gekort zullen worden, voor de intensievere bedrijven geldt dat zij twee keer met een korting te maken krijgen. De extensievere bedrijven hoeven niet gekort te worden.
- Om voldoende (permanent) grasland (incl. gras/klaver) te behouden, geldt een eis van minimaal 80% grasland (of minimaal 70% grasland, maximaal 20% mais en daarnaast de teelt van krachtvoerders als gerst, soja, lupine of erwten).
- Permanente, uitgebreide monitoring van kwaliteit oppervlakte en grondwater.
- Stimulering van het voerspoor door mengvoerbedrijven.
- Faciliteren van potentieel stoppende bedrijven door een stoppersregeling.

Proportionaliteit en relatie tot artikel 14 van de Grondwet en artikel 1 van het eerste protocol bij het EVRM

De melkveestapel is de afgelopen jaren onhoudbaar gegroeid. Dat zorgt voor grote problemen voor het milieu, en brengt de derogatie in gevaar. Verlies van de derogatie zal de gehele melkveehouderij bijna een miljard euro kosten. Overheidsingrijpen om de melkveestapel en daarmee de mestproductie terug te brengen binnen het met de Europese Commissie overeengekomen fosfaatplafond, om te voldoen aan de Europese wetgeving, is onvermijdelijk. Dit amendement zorgt ervoor dat de verplichte krimp neerslaat bij de intensieve bedrijven, dat zijn juist ook de bedrijven die de afgelopen jaren fors zijn gegroeid en het huidige mestoverschot hebben veroorzaakt. De grondgebonden en biologische bedrijven worden hiermee ontzien. Er is een breed gedeelde wens om de Nederlandse melkveehouderij grondgebonden te houden. Dit amendement bereikt een volledige grondgebondenheid van de melkveehouderij in een periode van vijf jaar.

Artikel 14 van de Grondwet en artikel 1 van het eerste protocol van het Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) zijn bij voorliggend amendement van belang.

Artikel 14 van de Grondwet ziet op onteigening en de daaraan te verbinden schadevergoeding. Het reguleren van de aantallen runderen dat gehouden mag worden in relatie tot de beschikbare grond kan niet worden aangemerkt als onteigening maar wel als een mogelijke beperking van de uitoefening van het eigendomsrecht als bedoeld in het derde lid van artikel 14 van de Grondwet. Ingevolge dat artikellid bestaat in het geval van beperking van de uitoefening van het eigendomsrecht slechts een verplichting tot schadeloosstelling of tegemoetkoming in de schade in gevallen bij of krachtens de wet bepaald. Gelet op de overgangstermijn van 5 jaar is voorzien in een beperkte schadeloosstelling van de betrokken melkveehouders.

Artikel 1 van het eerste protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) geeft iedere natuurlijk of rechtspersoon het recht op het ongestoorde genot van zijn eigendom. Het bepaalt dat aan niemand zijn eigendom zal worden ontnomen behalve

datum 29 november 2016

blad 10

in het algemeen belang en onder de voorwaarden voorzien in de wet en in de algemene beginselen van internationaal recht. Dit tast echter niet het recht van een Staat aan om die wetten toe te passen die hij noodzakelijk oordeelt om het gebruik van eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang. Indiener wijst in dit verband op de noodzaak maatregelen te treffen ten behoeve van het voldoen aan Europees rechtelijke verplichtingen op het gebied van de Nitraatrichtlijn, de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Kaderrichtlijn Water en het Europese klimaatpakket voor 2030. Eerder zijn minder vergaande maatregelen getroffen om de afgesproken doelen te halen, zonder afdoende resultaat. Dat rechtvaardigt het treffen van verdergaande maatregelen zoals die in dit amendement worden voorgesteld. Voorts wijst de indiener op het belang van het behouden van derogatie voor de veehouderij als geheel, de klimaatdoelen die voortvloeien uit het door Nederland ondertekende Klimaatverdrag in Parijs en voorgaande klimaatverdragen, het Biodiversiteitsverdrag en het steeds grotere maatschappelijk belang dat wordt toegekend aan het welzijn van dieren. Een relevant onderdeel van het laatstgenoemde belang zijn de Kameruitspraken over de gewenste bevordering van weidegang, dat door het vigerende beleid juist is afgenomen en waarvoor minder vergaande maatregelen (het weidegangconvenant) eveneens niet tot resultaat hebben gehad dat de weidegang is toegenomen. De genoemde belangen en het gebrek aan resultaat met minder vergaande maatregelen om de doelen te halen maken de maatregelen in voorliggend amendement proportioneel en gerechtvaardigd.

In de jurisprudentie van het Europese hof voor de rechten van de mens is verder uitwerking gegeven aan het recht van een Staat om wetten toe te passen die hij noodzakelijk oordeelt om het gebruik van eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang. In dit kader is het van belang of een maatregel moet worden beschouwd als ontneming of als regulering van eigendom. Bij ontneming van eigendom is de overheid in het algemeen verplicht om in schadevergoeding te voorzien, terwijl dat bij regulering van eigendom alleen het geval is indien het individu een onevenredig zware last moet dragen ter bereiking van het met de regulerende maatregel beoogde algemeen belang. Het algemeen belang is hierboven omschreven. In het onderhavige geval is geen sprake van ontneming van eigendom. De in het amendement opgenomen maatregelen kunnen worden aangemerkt als regulering van eigendom in de zin van artikel 1 van het eerste protocol bij het EVRM. Er is derhalve niet per definitie een verplichting tot schadeloosstelling. Evenwel stelt indiener voor de door het kabinet vrijgemaakte middelen ter beperkte schadeloosstelling van melkveehouders voor de maatregelen die zij zelf had voorgesteld, te reserveren voor beperkte schadeloosstelling voor de maatregelen die voortvloeien uit voorliggend amendement. De regering heeft vanuit de Europese Commissie, de begroting van Economische Zaken en vanuit de zuivelsector geld beschikbaar om een krimp van de melkveestapel mee te bekostigen. In totaal is bijna € 45,904 beschikbaar. Deze middelen kunnen worden besteed volgens de soepele steunvoorwaarden van de gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1613. Bedrijven die een of twee keer 6% moeten inleveren om aan de maximale 2,3 gve te voldoen kunnen uit deze enveloppe gedeeltelijk gecompenseerd worden.

Indiener wijst in dit verband ook op de te verwachten melkrijpsvorming van komend jaar (meer dan € 0,40 ct /kg) en het feit dat het inkomen van melkveehouders een forse ondersteuning van het GLB ontvangt. De krimp zal op intensievere bedrijven plaatsvinden waardoor de krimp in dieren meteen zal leiden tot verminderde mestafzetkosten en minder

datum 29 november 2016

blad 11

voeraankoop. De tijdelijke krimp zal bij deze bedrijven een gering effect hebben op het gezinsinkomen. Het gezinsinkomen op melkveehouderijbedrijven bestaat voor minstens 40% uit de GLB premie welke een vaste basis vormt in het inkomen.

Indiener benadrukt dat de voorspelde kosten voor verlies van de derogatie voor de gehele sector naar schatting 940 miljoen euro zal kosten. Dit amendement voorkomt dat die zeer ongewenste situatie zich zal voordoen.

Resultaat

De krimp van twee keer 6% van het aantal koeien op melkveebedrijven met meer dan 2 GVE per ha leidt naar verwachting tot een vermindering van de fosfaatexcretie met ca. 5 á 8 miljoen kg. Daarnaast verliezen melkveebedrijven die stoppen, bij de overdracht van gronden een deel van de fosfaatrechten omdat een maximum van 96 kg fosfaat per ha overgaat. In combinatie met maatregelen zoals die zijn genoemd in het fosfaatakkoord (stimuleren voerspoor en faciliteren bedrijfsbeëindiging) wordt een zodanige vermindering van de fosfaatexcretie bereikt dat behoud van derogatie mogelijk moet zijn.

Dit systeem maakt de grondgebonden melkveehouderij in Nederland toekomstbestendig en borgt het welzijn van zowel boer, dier als milieu.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD en GroenLinks

Diverse artikelen

93 (Ouwehand) over een op termijn volledig grondgebonden melkveehouderij met een maximum aantal koeien per hectare

Biologische en grondgebonden melkveehouders en een aantal zuivelondernemingen hebben samen met milieu- en dierenwelzijnsorganisaties een plan uitgewerkt om kille sanering in de meest duurzame melkveehouderijsectoren te voorkomen. Dit plan gaat uit van een maximum aantal koeien per hectare en koppelt de uit te geven fosfaatrechten aan het bezitten van genoeg grond; genoeg grond om het diervoer te produceren en de dieren te weiden. Dat plan is erop gericht om binnen 5 jaar een volledig grondgebonden melkveehouderij te realiseren. Concreet houdt het in dat boeren na deze overgangstermijn nog maximaal 2,3 Grootvee-eenheden per hectare, inclusief jongvee mogen houden. Tevens borgt het plan dierenwelzijn en -gezondheid door te voorkomen dat de melkproductie per koe steeds verder wordt opgevoerd: er gaat een maximum gelden van 16.750 kg melk per hectare.

Dit amendement regelt dat de fosfaatrechten worden gekoppeld aan de grond die de melkveehouder in bezit heeft. De fosfaatrechten zijn daarmee ook niet los van de grond verhandelbaar. Verder regelt het amendement dat de meest intensieve melkveebedrijven in twee tranches in 2017 worden gekort, en dat de melkveehouderij zich als geheel omvormt tot zij volledig grondgebonden is geworden in vijf jaar tijd. Dit amendement scherp te definitie van grondgebondenheid aan ten opzichte van de definitie zoals deze wordt opgenomen in de meststoffenwet, waardoor de koppeling tussen veevoerproductie en mestafzet, en dus het sluiten van de nutriëntenkringlopen wel wordt verzekerd. Met dit plan neemt het mestoverschot in Nederland aanzienlijk af en kan de derogatie mogelijk worden behouden. De kans daarop neemt verder toe door een uitgebreide monitoring van de waterkwaliteit en het opnemen van elementen uit het fosfaatakkoord zoals het voerspoor en de stoppersregeling.

datum 29 november 2016

blad 12

De kern van dit plan is transitie naar volledige grondgebondenheid, met de volgende uitgangspunten:

- Toezicht en handhaving niet door sector, maar door overheid
- Minder regels voor boeren in plaats van meer
- Probleem wordt opgelost waar deze ontstaan is
- Positieve stimulans voor weidegang en grondgebondenheid
- Geen onredelijke benadeling biologische en bio-dynamische bedrijven
- Meer toekomstperspectief voor het grondgebonden familiebedrijf
- Door lagere waarde fosfaatrechten vloeit minder geld uit de sector
- Kleiner aantal intensieve bedrijven dat sterker wordt gekort waardoor compensatie makkelijker wordt
- Draagvlak bij meerderheid veehouders
- Draagvlak bij diverse natuur-, milieu en dierenwelzijnsorganisaties

Concrete uitwerking van het plan:

	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
Veebezetting	3,8 GVE/ha	3,3 GVE/ha	2,8 GVE/ha	2,3 GVE/ha
Melkproductie	24.000 kg/ha	20.000 kg/ha	18.000 kg/ha	16.750 kg/ha

Ontwikkeling naar grondgebondenheid wordt met kracht ingezet door een krimp van het aantal melkkoeien op alle bedrijven, behalve op volledig grondgebonden bedrijven (≤ 2 GVE/ha).

	Q3-2017	Q4-2017
Melkveebedrijven, > 2 GVE/ha	-6%	-12%
Melkveebedrijven, ≤ 2 GVE/ha	0%	0%

Om te komen tot volledige grondgebondenheid, kunnen melkveehouders dieren verkopen en/of grond verwerven.

- Per 1-1-2018 worden fosfaatrechten toegekend aan de bedrijven. Deze rechten zijn gekoppeld aan grond en niet los van de grond verhandelbaar. Bij overschrijving van gronden van het ene op het andere melkveebedrijf, gaat per hectare 96 kg fosfaat over.
- In het eerste en in het tweede kwartaal van 2018 worden de intensieve melkveebedrijven gekort, wanneer zij meer dan 2 Grootvee Eenheden per hectare hebben. Voor een aantal bedrijven betekent dat dat zij maar één keer gekort zullen worden, voor de intensievere bedrijven geldt dat zij twee keer met een korting te maken krijgen. De extensievere bedrijven hoeven niet gekort te worden.
- Om voldoende (permanent) grasland (incl. gras/klaver) te behouden, geldt een eis van minimaal 80% grasland (of minimaal 70% grasland, maximaal 20% mais en daarnaast de teelt van krachtvoerders als gerst, soja, lupine of erwten).
- Permanente, uitgebreide monitoring van kwaliteit oppervlakte en grondwater.
- Stimulering van het voerspoor door mengvoerbedrijven.
- Faciliteren van potentieel stoppende bedrijven door een stoppersregeling.

datum 29 november 2016

blad 13

Proportionaliteit en relatie tot artikel 14 van de Grondwet en artikel 1 van het eerste protocol bij het EVRM

De melkveestapel is de afgelopen jaren onhoudbaar gegroeid. Dat zorgt voor grote problemen voor het milieu, en brengt de derogatie in gevaar. Verlies van de derogatie zal de gehele melkveehouderij bijna een miljard euro kosten. Overheidsingrijpen om de melkveestapel en daarmee de mestproductie terug te brengen binnen het met de Europese Commissie overeengekomen fosfaatplafond, om te voldoen aan de Europese wetgeving, is onvermijdelijk. Dit amendement zorgt ervoor dat de verplichte krimp neerslaat bij de intensieve bedrijven, dat zijn juist ook de bedrijven die de afgelopen jaren fors zijn gegroeid en het huidige mestoverschot hebben veroorzaakt. De grondgebonden en biologische bedrijven worden hiermee ontzien. Er is een breed gedeelde wens om de Nederlandse melkveehouderij grondgebonden te houden. Dit amendement bereikt een volledige grondgebondenheid van de melkveehouderij in een periode van vijf jaar. Artikel 14 van de Grondwet en artikel 1 van het eerste protocol van het Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) zijn bij voorliggend amendement van belang. Artikel 14 van de Grondwet ziet op onteigening en de daaraan te verbinden schadevergoeding. Het reguleren van de aantallen runderen dat gehouden mag worden in relatie tot de beschikbare grond kan niet worden aangemerkt als onteigening maar wel als een mogelijke beperking van de uitoefening van het eigendomsrecht als bedoeld in het derde lid van artikel 14 van de Grondwet. Ingevolge dat artikellid bestaat in het geval van beperking van de uitoefening van het eigendomsrecht slechts een verplichting tot schadeloosstelling of tegemoetkoming in de schade in gevallen bij of krachtens de wet bepaald. Gelet op de overgangstermijn van 5 jaar is voorzien in een beperkte schadeloosstelling van de betrokken melkveehouders.

Artikel 1 van het eerste protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) geeft iedere natuurlijk of rechtspersoon het recht op het ongestoorde genot van zijn eigendom. Het bepaalt dat aan niemand zijn eigendom zal worden ontnomen behalve in het algemeen belang en onder de voorwaarden voorzien in de wet en in de algemene beginselen van internationaal recht. Dit tast echter niet het recht van een Staat aan om die wetten toe te passen die hij noodzakelijk oordeelt om het gebruik van eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang. Indien er wijst in dit verband op de noodzaak maatregelen te treffen ten behoeve van het voldoen aan Europees rechtelijke verplichtingen op het gebied van de Nitraatrichtlijn, de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Kaderrichtlijn Water en het Europese klimaatpakket voor 2030. Eerder zijn minder vergaande maatregelen getroffen om de afgesproken doelen te halen, zonder afdoende resultaat. Dat rechtvaardigt het treffen van verdergaande maatregelen zoals die in dit amendement worden voorgesteld. Voorts wijst de indiener op het belang van het behouden van derogatie voor de veehouderij als geheel, de klimaatdoelen die voortvloeien uit het door Nederland ondertekende Klimaatverdrag in Parijs en voorgaande klimaatverdragen, het Biodiversiteitsverdrag en het steeds grotere maatschappelijk belang dat wordt toegekend aan het welzijn van dieren. Een relevant onderdeel van het laatstgenoemde belang zijn de Kameruitspraken over de gewenste bevordering van weidegang, dat door het vigerende beleid juist is afgenomen en waarvoor minder vergaande maatregelen (het weidegangconvenant) eveneens niet tot resultaat hebben gehad dat de weidegang is toegenomen. De genoemde belangen en het gebrek aan resultaat met minder vergaande

datum 29 november 2016

blad 14

maatregelen om de doelen te halen maken de maatregelen in voorliggend amendement proportioneel en gerechtvaardigd.

In de jurisprudentie van het Europese hof voor de rechten van de mens is verder uitwerking gegeven aan het recht van een Staat om wetten toe te passen die hij noodzakelijk oordeelt om het gebruik van eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang. In dit kader is het van belang of een maatregel moet worden beschouwd als ontneming of als regulering van eigendom. Bij ontneming van eigendom is de overheid in het algemeen verplicht om in schadevergoeding te voorzien, terwijl dat bij regulering van eigendom alleen het geval is indien het individu een onevenredig zware last moet dragen ter bereiking van het met de regulerende maatregel beoogde algemeen belang. Het algemeen belang is hierboven omschreven. In het onderhavige geval is geen sprake van ontneming van eigendom. De in het amendement opgenomen maatregelen kunnen worden aangemerkt als regulering van eigendom in de zin van artikel 1 van het eerste protocol bij het EVRM. Er is derhalve niet per definitie een verplichting tot schadeloosstelling. Evenwel stelt indiener voor de door het kabinet vrijgemaakte middelen ter beperkte schadeloosstelling van melkveehouders voor de maatregelen die zij zelf had voorgesteld, te reserveren voor beperkte schadeloosstelling voor de maatregelen die voortvloeien uit voorliggend amendement. De regering heeft vanuit de Europese Commissie, de begroting van Economische Zaken en vanuit de zuivelsector geld beschikbaar om een krimp van de melkveestapel mee te bekostigen. In totaal is bijna € 45,904 beschikbaar. Deze middelen kunnen worden besteed volgens de soepele steunvoorwaarden van de gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1613. Bedrijven die een of twee keer 6% moeten inleveren om aan de maximale 2,3 gve te voldoen kunnen uit deze enveloppe gedeeltelijk gecompenseerd worden.

Indiener wijst in dit verband ook op de te verwachten melkprijsvorming van komend jaar (meer dan € 0,40 ct /kg) en het feit dat het inkomen van melkveehouders een forse ondersteuning van het GLB ontvangt. De krimp zal op intensievere bedrijven plaatsvinden waardoor de krimp in dieren meteen zal leiden tot verminderde mestafzetkosten en minder voeraankoop. De tijdelijke krimp zal bij deze bedrijven een gering effect hebben op het gezinsinkomen. Het gezinsinkomen op melkveehouderijbedrijven bestaat voor minstens 40% uit de GLB premie welke een vaste basis vormt in het inkomen.

Indiener benadrukt dat de voorspelde kosten voor verlies van de derogatie voor de gehele sector naar schatting 940 miljoen euro zal kosten. Dit amendement voorkomt dat die zeer ongewenste situatie zich zal voordoen.

Resultaat

De krimp van twee keer 6% van het aantal koeien op melkveebedrijven met meer dan 2 GVE per ha leidt naar verwachting tot een vermindering van de fosfaatexcretie met ca. 5 á 8 miljoen kg. Daarnaast verliezen melkveebedrijven die stoppen, bij de overdracht van gronden een deel van de fosfaatrechten omdat een maximum van 96 kg fosfaat per ha overgaat. In combinatie met maatregelen zoals die zijn genoemd in het fosfaatakkoord (stimuleren voerspoor en faciliteren bedrijfsbeëindiging) wordt een zodanige vermindering van de fosfaatexcretie bereikt dat behoud van derogatie mogelijk moet zijn.

Dit systeem maakt de grondgebonden melkveehouderij in Nederland toekomstbestendig en borgt het welzijn van zowel boer, dier als milieu.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD en GroenLinks

datum 29 november 2016

blad 15

Artikel I, onderdeel A, subonderdeel 4

Artikel I, onderdeel M

9 → **58** (Van Gerven) over extra fosfaatrechten bij bedrijfsuitbreiding door grondgebonden boeren

Dit amendement regelt dat grondgebonden boeren grondgebonden mogen uitbreiden. Zij krijgen hiervoor fosfaatrechten. De kosten hiervan worden elk half jaar verrekend met een extra korting voor de overige –niet grondgebonden- boeren. Op deze manier wordt recht gedaan aan de motie Smaling/Grashoff 33979 nr.111 die de regering verzoekt om grondgebonden melkveehouders volledig te compenseren voor kortingen op hun fosfaatrechten; en de regering tevens verzoekt om grondgebonden bedrijven die op grondgebonden wijze uit willen breiden, bij de invoering van het fosfaatrechtenstelsel hiertoe de ruimte te geven. Dit amendement is de uitvoering van het tweede verzoek in de betreffende motie.

Indiener is van mening dat grondgebonden melkveehouders niet moeten lijden onder het fosfaatrechtenstelsel, omdat hen geen blaam treft voor het overschrijden van het fosfaatplafond.

Indiener vindt groeiruimte voor grondgebonden melkveehouders en een hogere korting op fosfaatrechten van niet grondgebonden melkveehouders gerechtvaardigd vanwege het algemene belang om te produceren binnen de milieugebruiksruimte, vanwege het algemeen belang geen mestoverschot te veroorzaken in verband met de milieubelasting die dit veroorzaakt en vanwege Europese afspraken over maximering van fosfaatproductie en bescherming van bodem, lucht en water. Grondgebonden melkveehouders produceren op hun bedrijf geen mestoverschot. Niet-grondgebonden melkveehouders produceren op hun bedrijf wel een mestoverschot en dragen zo in belangrijke mate bij aan het nationale mestoverschot (fosfaatoverschot) en de toenemende milieudruk. De sterke groei in fosfaatproductie van de afgelopen jaren heeft in belangrijke mate plaats gevonden bij het intensieve deel van de sector.

Indiener acht groeiruimte voor grondgebonden melkveehouders terecht omdat zij op hun bedrijf in het geheel geen mestoverschot hebben. In die zin dragen zij niet bij aan de overproductie van mest inzake de overschrijding van het fosfaatplafond. Grondgebonden melkveehouders vormen volgens de indiener, geen onderdeel van het probleem, maar een onderdeel van de oplossing.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, Houwers en de PVV

Diverse artikelen

90 (Geurts en Dijkgraaf) over het uitzonderen van vleesvee

De Nederlandse vleesveehouderij is een krimpende sector waarin veel oog is voor dierenwelzijn en weidegang. Voor de toekomst van de Nederlandse vleesveehouderij is het van belang dat zij niet voor fosfaatrechten moeten concurreren met de melkveehouderij. Daarom stellen de indieners voor om deze sector uit te zonderen van het systeem van fosfaatrechten.

Verworpen. Voor: Van Vliet, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren

datum 29 november 2016

blad 16

Diverse artikelen

8 → **61** (Van Gerven) over het volledig ontzien van grondgebonden boeren bij kortingen

Dit amendement regelt dat grondgebonden melkveebedrijven volledig worden ontzien bij kortingen. De grondgebonden bedrijven worden zowel ontzien bij de generieke korting als bij de overdrachtskorting. Dit amendement is in lijn met de aangenomen motie Smaling 33979 nr.111 die de regering verzoekt om grondgebonden melkveehouders volledig te compenseren voor kortingen op hun fosfaatrechten. Deze motie verzoekt de regering tevens om grondgebonden bedrijven die op grondgebonden wijze uit willen breiden, bij de invoering van het fosfaatrechtenstelsel hiertoe de ruimte te geven. Dit amendement is de uitvoering van het eerste verzoek in de betreffende motie.

Indiener is van mening dat grondgebonden melkveehouders niet moeten lijden onder het fosfaatrechtenstelsel, omdat hen geen blaam treft voor het overschrijden van het fosfaatplafond.

Indiener vindt het vrijstellen van korting van grondgebonden melkveehouders en een hogere korting op fosfaatrechten bij niet grondgebonden melkveehouders gerechtvaardigd vanwege het algemene belang om te produceren binnen de milieugebruiksruimte, vanwege het algemene belang geen mestoverschot te veroorzaken in verband met de milieubelasting die dit veroorzaakt en vanwege Europese afspraken over maximering van fosfaatproductie en bescherming van bodem, lucht en water. Grondgebonden melkveehouders produceren op hun bedrijf geen mestoverschot. Niet-grondgebonden melkveehouders produceren op hun bedrijf wel een mestoverschot en dragen zo in belangrijke mate bij aan het nationale mestoverschot (fosfaatoverschot). De sterke groei in fosfaatproductie van de afgelopen jaren heeft in belangrijke mate plaats gevonden bij het intensieve deel van de sector. Een evenredige korting bij zowel grondgebonden als niet-grondgebonden melkveehouders zou om deze twee redenen niet rechtvaardig zijn voor de grondgebonden melkveehouders.

Indiener acht een volledige vrijstelling voor grondgebonden melkveehouders terecht omdat zij op hun bedrijf in het geheel geen mestoverschot hebben. In die zin dragen zij niet bij aan de overproductie van mest inzake de overschrijding van het fosfaatplafond.

Grondgebonden melkveehouders vormen volgens de indiener, geen onderdeel van het probleem, maar een onderdeel van de oplossing.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en de PVV

Artikel I, onderdeel A, onderdeel 4

Artikel I, onderdeel M, artikel 33Aa

52 → **83** (Van Gerven) over toevoeging van broeikasgassen

Voorliggend wetsvoorstel regelt dat bij algemene maatregel van bestuur regels gesteld kunnen worden over het omzetten van een productierecht in een varkensrecht, pluimveerecht of fosfaatrecht met dien verstande dat de landbouwer op wiens bedrijf het om te zetten productierecht rust met omzetting instemt en de omzetting geen toename veroorzaakt van de hoeveelheid geproduceerde stikstofverbindingen, fosfaat en fijnstof. Dit amendement voegt tevens 'broeikasgassen toe, zodat de wetstekst komt te luiden 'de omzetting geen toename veroorzaakt van de hoeveelheid geproduceerde stikstofverbindingen, fosfaat, fijnstof en broeikasgassen.' Het is de intentie van de indiener

datum 29 november 2016

blad 17

om beter te borgen dat de hoeveelheid broeikasgassen niet toeneemt, door een mogelijke toekomstige omzetting. Voor broeikasgassen is de definitie uit de Wet Milieubeheer overgenomen.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66 en de Groep Kuzu/Öztürk

Artikel I, onderdeel A, onderdeel 4

Artikel I, onderdeel G, artikel 23, derde lid

20 → 30 (Dik-Faber en Geurts) over een periodiek gemiddelde als uitgangspunt voor fosfaatrechten

In het wetsvoorstel worden fosfaatrechten toegekend op basis van het aantal gehouden stuks melkvee op de peildatum van 2 juli 2015. De indieners zijn van mening dat veel melkveehouders onevenredig hard worden geraakt door deze peildatum. Zo hebben veel melkveehouders melkvee of jongvee uitgeschaard naar grond van derden op deze peildatum. Met name de relatief kleine bedrijven die met fluctuerende dieren aantallen te maken hebben, worden hard geraakt. Het amendement voegt de bepaling toe dat bij de berekening van het aantal gehouden stuks melkvee ook kan worden uitgegaan een hoger gemiddeld aantal stuks melkvee tussen 1 januari 2015 en 2 juli 2015, als dit aantal hoger uitvalt dan op de peildatum zelf.

Verworpen. Voor: 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Diverse artikelen

39 → 46 (Dijkgraaf) over beperken van fosfaatrecht ipv afromen

De indiener is van mening dat, indien de generieke korting doorgezet wordt, de voorgestelde korting ook zodanig uitgevoerd kan worden dat het recht dat op een bedrijf rust gehandhaafd kan worden. Dat vermindert de impact ervan. Hij stelt voor om niet te korten op het fosfaatrecht, maar om de mogelijkheid om het fosfaatrecht te benutten voor een bepaalde periode te beperken. Dit tijdelijk niet te benutten fosfaatrecht is niet verhandelbaar (voorgestelde artikel 33Ab, derde lid). De indiener stelt verder voor om varkens- en pluimveerechten buiten schot te houden, omdat de betreffende sectoren nauwelijks bijgedragen hebben aan de groei van de nationale fosfaatproductie in de afgelopen jaren.

Verworpen. Voor: Van Vliet, de SGP, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren

Invoeging onderdeel Ha in artikel I na onderdeel H

Artikel I, onderdeel J

16 → 51 (Koser Kaya) over voldoende fosfaatruimte als voorwaarde voor de verkrijging van fosfaatrechten

De indiener wil voorkomen dat de invoering van fosfaatrechten ertoe leidt dat melkveehouders gaan kiezen voor fosfaatrechten in plaats van grond bij hun bedrijf. Geld dat aan grond uitgegeven is, kan immers niet meer besteed worden aan fosfaatrechten. Er kan dus een verleiding bestaan om ten behoeve van een hogere productie in te zetten op intensivering. Met dit amendement wordt dat neveneffect voorkomen. Aan de verkrijging

datum 29 november 2016

blad 18

van fosfaatrechten wordt als voorwaarde gesteld dat daartoe voldoende fosfaatruimte beschikbaar is. Fosfaatruimte wordt in de Meststoffenwet in artikel 1, lid 1, onderdeel II, gedefinieerd als de hoeveelheid dierlijke meststoffen, uitgedrukt in kilogrammen fosfaat, die in een kalenderjaar (1°.) ingevolge artikel 8, onderdeel c, mag worden gebracht op of in de tot het desbetreffende bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, en (2°.) ingevolge de krachtens de artikelen 7 en 15 van de Wet bodembescherming geldende voorschriften mag worden aangebracht op een in Nederland gelegen natuurterrein dat de hoofdfunctie natuur heeft en dat in het desbetreffende kalenderjaar op een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen datum bij het bedrijf in gebruik is. Met die verwijzing wordt aangesloten bij een reeds in de wet voorgeschreven verhouding tussen fosfaatafzet en hoeveelheid beschikbare landbouwgrond. Naar verwachting zal dit wat dat betreft dus niet tot uitvoeringsproblematiek leiden.

Voor zover het tot problemen zou leiden dat de fosfaatruimte op een bedrijf wordt bepaald aan de hand van de bij de Gecombineerde Opgave opgegeven oppervlakte landbouwgrond (situatie 15 mei) verwacht de indiener dat het ministerie, de RVO en de melkveehouderijsector hier in goed overleg met elkaar uit kunnen komen.

Dit amendement regelt dat er alleen meer fosfaatrechten kunnen worden gekocht voor zover de melkveehouder beschikt over voldoende fosfaatruimte om deze fosfaatrechten totaal te kunnen gebruiken. Er wordt derhalve, bij de bepaling of een bedrijf wel of niet fosfaatrechten overgedragen kan krijgen, uitgegaan van een fictieve uitoefening van het gehele fosfaatrecht. Wanneer het gehele fosfaatrecht uitgeoefend kan worden binnen de fosfaatruimte van een bedrijf, kan het fosfaatrecht overgedragen worden. De minister kan registratie van de overgang van het fosfaatrecht derhalve ook weigeren wanneer geen fosfaatruimte beschikbaar is.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66 en de Groep Kuzu/Öztürk

Diverse artikelen

26 (Grashoff) over een daling in twee tranches van het fosfaatplafond in 2017

De indiener is van mening dat al in 2017 er een forse daling moet zijn richting het fosfaatplafond om zo aan onze Europese verplichtingen en milieudoelstellingen te voldoen. Tevens is de indiener van mening dat melkveehouders zo snel mogelijk volgestrekte duidelijkheid moet worden geboden omtrent toekenning van fosfaatrechten en de generieke afoming. De indiener wil dat de wet al in 2017 in werking treedt en dat fosfaatrechten begin 2017 al worden toegekend, op basis van de veestapel op 2 juli 2015. Vervolgens vindt de generieke korting in twee tranches plaats, zodat melkveehouders geleidelijk hun veestapel kunnen reduceren. De verhandelbaarheid van fosfaatrechten gaat pas per 1 januari 2018 in, waarmee wordt voldaan aan de eisen van de Europese Unie inzake staatssteun.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD en GroenLinks

Artikel I, onderdeel J

10 → **59** (Van Gerven) over geen nieuwe rechten voor megastallen

Dit amendement regelt dat megastallen geen nieuwe rechten krijgen. Een megastal is 300 NGE (= Nederlandse grootte eenheden). De indiener is van mening dat het niet wenselijk

datum 29 november 2016

blad 19

is dat er meer megastallen komen. Dit amendement regelt dat de overdracht van een fosfaatrecht niet mag leiden tot een overschrijding van de grens van 9000 kilogram fosfaat bij het betreffende bedrijf. Indien er vindt nieuwe megastallen niet wenselijk vanwege de leefbaarheid van het platteland, het tegengaan van geuroverlast, het bevorderen van weidegang en dierenwelzijn en het tegengaan van het intensiveren van een sector die toch al een hoge milieudruk heeft.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV

Invoeging onderdeel Ja na artikel I, onderdeel J

36 (Geurts en Dik-Faber) over een maximum tijdelijk over te dragen fosfaatrechten

De indieners stellen voor dat maximaal 30% van fosfaatrechten in bezit van een melkveehouder mogen worden verpacht, verleased, verhuurd. De indieners beogen hiermee «salonmelkers» te voorkomen. Het systeem van melkquotering kende een zelfde beperking. De indieners beogen dat evenals voorheen het geval was met het melkquotum dat de melkveehouder zelf voor 70% koeien houdt voor 70% van de rechten die in bezit zijn van het bedrijf. Juridisch is dit vormgegeven door tijdelijke overdracht onder welke titel dan ook slechts toe te staan, als het overdragende melkveebedrijf 70% van de op dat bedrijf rustende fosfaatrechten behoudt.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, Van Vliet, 50PLUS, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Invoeging onderdeel Ka in artikel I na onderdeel K

66 (Van Gerven) over bij AMvB nadere regels kunnen stellen over fosfaatrechten

Dit amendement regelt dat bij AMvB nadere regels kunnen worden gesteld over fosfaatrechten en over de overgang daarvan. Deze AMvB dient bij het parlement in zware voorhang te worden voorgehangen. Indien er nadere regels gesteld worden over fosfaatrechten en de overgang daarvan, het wenselijk is dat het parlement bij AMvB met zware voorhang hier invloed op heeft

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel L, tweede lid

37 → 49 (Geurts en Dik-Faber) over het vergroten van de flexibiliteit voor overdracht klein aantal fosfaatrechten

De indieners beogen de flexibiliteit bij overdracht van een kleine hoeveelheid fosfaatrechten voor één kalenderjaar te vergroten. Voor melkveebedrijven is het lastig om exact in te schatten hoeveel fosfaatrechten zij nodig hebben. Om tijdelijke veranderende omstandigheden te kunnen opvangen stellen de indieners voor maximaal 10% van de in bezit zijnde fosfaatrechten van de huurder en de verhuurder te kunnen huren of verhuren zonder dat deze afgeroomd worden.

Verworpen. Voor: Van Vliet, 50PLUS, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

datum 29 november 2016

blad 20

Artikel I, onderdeel M, artikel 33Aa

65 → **88** (Dijkgraaf) over uitbreidingen ten koste van melkveetak

Verscheidende bedrijven met zowel varkens- of pluimvee als melkvee willen graag de melkveetak uitbreiden ten koste van de varkens- of pluimveetak, en hebben daar in een aantal gevallen ook al stappen voor gezet of zelfs stalruimte voor bijgebouwd. De indiener stelt voor om deze bedrijven daar ook de gelegenheid voor te geven. Om doorverkoop van rechten te voorkomen stelt de indiener voor om deze bedrijven geen extra fosfaatrechten toe te kennen, maar extra productieruimte door een vergelijkbare ontheffing of vrijstelling als bij de fosfaatbank (artikel 38a).

Verworpen. Voor: Van Vliet, Houwers, de SGP, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren

Toevoeging lid 3 in artikel I, onderdeel M aan artikel 33AB

6 (Dijkgraaf) over een zware voorhangprocedure bij generieke korting

De indiener is van mening dat toepassing van een eventuele generieke korting dermate ingrijpend is dat een zware voorhangbepaling gewenst en gerechtvaardigd is.

Verworpen. Voor: Van Vliet, 50PLUS, Houwers, de SGP, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Toevoeging lid 3 in artikel I, onderdeel M, aan artikel 33Ab

14 → **53** (Dik-Faber) over een voorhangprocedure bij generieke korting

Dit amendement zorgt voor een voorhang voor de algemene maatregel van bestuur over de vaststelling van een eventuele generieke korting en het percentage waarmee het varkensrecht, pluimveerecht of fosfaatrecht kan worden afgeroomd. De indiener is van mening dat bij een dergelijk ingrijpend besluit een voorhang wenselijk en noodzakelijk is.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, 50PLUS, Houwers, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel N, 38a

35 → **48** (Geurts) over het toewijzen van fosfaatrechten na afoming

De indiener beoogt dat fosfaatrechten afgeroomd na overdracht niet voor altijd in eigendom blijven van de overheid. Het voorliggende wetsvoorstel stelt voor indien voldaan wordt aan de voorwaarden van de derogatie gekoppeld aan het actieprogramma Nitraatrichtlijn ontheffingen of vrijstellingen kunnen worden verleend, daarbij blijven deze fosfaatrechten in eigendom van de overheid in de zogenaamde fosfaatbank. De indiener beoogt dat deze fosfaatrechten indien voldaan wordt aan voorwaarden van de derogatiebeschikking gekoppeld aan het actieprogramma Nitraatrichtlijn, onder nader te bepalen voorwaarden via de in artikel 38a genoemde algemene maatregel van bestuur

datum 29 november 2016

blad 21

worden toebedeeld ter bevordering van de in artikel 38a genoemde doelen. Daarbij zouden eisen gesteld moeten worden aan het gebruik van de uit de fosfaatbank toegedeelde fosfaatrechten voor een aantal jaren. Indien daar niet aan voldaan wordt zou er een boete moeten worden voldaan. De indiener wil geen eeuwigdurend bruikleen onder voorwaarden waarbij overdracht, ook van ouders op kinderen, niet lijkt toegestaan.

Verworpen. Voor: SGP, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren

Diverse artikelen

38 → **92** (Dijkgraaf) over een horizonbepaling

De indiener wil dat het stelsel van fosfaatrechten een tijdelijk karakter houdt en stelt daarom voor om het stelsel in principe per 1 januari 2023 af te schaffen. Dit om fiscale afschrijving van rechten mogelijk te maken. En omdat ramingen uitwijzen dat de fosfaatproductie ook zonder rechtenstelsel op termijn onder het fosfaatplafond zal zakken. Onderdelen II en III zijn toegevoegd om ervoor te zorgen dat na het vervallen van het fosfaatrechtenstelsel de elders in de wet opgenomen verwijzingen hierop aangepast worden.

Verworpen. Voor: Van Vliet, de SGP, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Invoeging artikel IIa na artikel II

33 → **60** (Van Gerven) over eenmalig 0,2 miljoen kilogram extra fosfaatrecht voor biologische melkveehouders

Met voorliggend amendement wil de indiener 0,2 miljoen kilo fosfaat reserveren om ontwikkeling mogelijk te maken voor biologische melkveehouders. Dit amendement geeft uitvoering aan de aangenomen motie Smaling, Grashoff, Koser Kaya 33979 nr. 110 die de regering verzoekt om met een regeling te komen waardoor nieuwe biologische melkveebedrijven, uitbreidende biologische melkveebedrijven en bedrijven die omschakelen naar biologische melkveehouderij, niet gedupeerd worden door het fosfaatrechtenstelsel. Met voorliggend wetsvoorstel dreigen een aantal groepen biologische boeren gedupeerd te worden. Het gaat om met name:

- een groep biologische melkveehouders die op referentiedatum in transitie was van regulier naar biologisch, van de ene soort houderij naar de andere of naar een beter stalsysteem, en daardoor een veel lager aantal koeien op de referentiedatum had. Naar inschatting van de biologische sector gaat het om 10% van de biologische melkveehouders.
- een groep biologische melkveehouders die niet grondgebonden is volgens de definitie in de fosfaatwet, maar wel volgens de biologische definitie doordat zij voer-mest contracten hebben met akkerbouwers in de buurt. Naar inschatting van de biologische sector gaat het ook hier om 10% van de biologische melkveehouders.
- daarnaast is er een grote groep biologische melkveehouders die bezig was met uitbreidingsplannen omdat de vraag naar biologische zuivel groeiende is.

Indieners willen deze gedupeerde groepen uitbreidingsmogelijkheid geven en willen de overige ruimte van de 0,2 miljoen kilo fosfaat gebruiken voor biologische groeiruimte en denkt daarbij aan

datum 29 november 2016

blad 22

- toekomstige biologische boeren die tegen barrières op lopen. Het gaat dan met name om niet-melkveehouders die over willen schakelen naar biologisch. Reguliere melkveehouders die willen overschakelen zullen naar verwachting deze problemen niet hebben, maar wel bijvoorbeeld een varkenshouder of een iemand met een gemengd bedrijf of iemand van buiten de sector.

- bestaande biologische boeren die in de toekomst willen uitbreiden kan groeiruimte geboden worden. Met het voorliggende voorstel moeten zij fosfaatrechten kopen en wordt dus een barrière opgeworpen.

In voorliggend amendement Het gaat het om een eenmalige kleine reservering die al vooraf afgetrokken wordt van de te verdelen fosfaatruijnte. Indiener vindt het gewenst dat de biologische sector uitbreidingsmogelijkheden heeft. Zeker gezien het feit dat de biologische zuivelproductie eerder dit jaar de vraag naar biologische zuivel niet bij kon houden en er biologische zuivel geïmporteerd wordt. Indiener ziet liever dat die biologische zuivel in Nederland geproduceerd kan worden. Met invoering van het stelsel voor fosfaatrechten wordt het moeilijk om een nieuw biologisch melkveebedrijf te starten en voor bestaande biologische melkveeouders wordt het moeilijk om te groeien; zeker in de eerste jaren van deze wet als er nog geen of weinig fosfaat in de fosfaatbank is. Een biologisch melkveebedrijf heeft geen mestoverschot op het bedrijf en maakt geen gebruik van de derogatie. Daarmee vormen ze deel van de oplossing en niet deel van het probleem. Indiener regelt daarom met dit amendement dat biologische melkveeouders al met ingang van deze wet mogelijkheden krijgen om uit te groeien vanuit de 0,2 miljoen kilo fosfaat die daarvoor met dit amendement wordt gereserveerd. De manier waarop de 0,2 miljoen kilo wordt verdeeld, wordt nader geregeld per algemene maatregel van bestuur.

Indiener is van mening dat biologische melkveeouders niet moeten lijden onder het fosfaatrechtenstelsel, omdat hen geen blaam treft voor het overschrijden van het fosfaatplafond. Zij maken zelfs geen gebruik van de derogatie, waarvoor dit hele stelsel is opgetuigd.

Indiener vindt het bieden van groeiruimte aan biologische melkveeouders en een iets hogere korting op fosfaatrechten bij de overige melkveeouders gerechtvaardigd vanwege het algemene belang om te produceren binnen de milieugebruiksruimte, vanwege het algemene belang geen mestoverschot te veroorzaken in verband met de milieubelasting die dit veroorzaakt en vanwege Europese afspraken over maximering van fosfaatproductie en bescherming van bodem, lucht en water. Biologische melkveeouders maken geen gebruik van de derogatie en dienen dus minder mest op het land toe, waardoor er ook een sterk verminderde milieubelasting is. Niet-biologische melkveeouders dragen in hogere mate bij aan de milieubelasting dan biologische.

Met voorliggend wetsvoorstel dreigen er volgens de sector ongeveer 6000 gezonde biologische melkkoeien te moeten worden afgemaakt, om geen andere reden dan het voorliggend wetsvoorstel. Indiener wil dat voorkomen.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66 en 50PLUS

datum 29 november 2016

blad 23

Artikel III, eerste volzin

57 (Dijkgraaf) over inwerkingtreding afhankelijk van zekerheid over derogatiebesluit

De indiener constateert dat invoering van een fosfaatrechtenstelsel een zeer ingrijpende maatregel is. De dreigende generieke korting en de vele lege stallen brengen veel bedrijven in de problemen. De indiener acht extra fosfaatruimte noodzakelijk om knelgevallen tegemoet te komen en een generieke korting te voorkomen. Hij ziet hier ook mogelijkheden voor, onder meer door het niet meetellen van de fosfaatexport naar fosfaatarme landen voor het fosfaatplafond dan wel, als alternatieve invulling, door beperkte verhoging van het fosfaatplafond.

Op dit moment wordt tenminste 5 miljoen kilogram fosfaat geëxporteerd naar landen in bijvoorbeeld Oost-Europa, Azië en Afrika die zelf een groot tekort aan voor de landbouw beschikbaar fosfaat hebben. De indiener constateert dat de regering vooralsnog inzet op het niet meetellen van alle fosfaatexport. Hij acht dat kansloos, omdat omringende landen niet zitten te wachten op meer mest vanuit Nederland. Inzet op het niet meetellen, en dus stimuleren, van export van fosfaatkorrels naar fosfaatarme landen acht hij wel kansrijk, omdat op Europees niveau regelmatig aandacht is voor het probleem van fosfaat schaarste.

Om de Nederlandse inzet richting de Europese Commissie kracht bij te zetten stelt de indiener voor om het niet meetellen van de genoemde fosfaatexport als voorwaarde voor invoering van het fosfaatrechtenstelsel op te nemen.

Verworpen. Voor: Van Vliet, 50PLUS, Houwers, de SGP, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren

Artikel I, onderdeel M, artikel 33Ab

13 → 22 → **32** (Grashoff) over het uitzonderen van grondgebonden melkveehouderijen van de generieke korting

Dit amendement regelt dat grondgebonden melkveebedrijven volledig worden ontzien bij de generieke korting. De indiener is van mening dat deze generieke korting moet plaatsvinden over niet-grondgebonden melkveebedrijven. Indiener is daarnaast van mening dat bedrijven door toepassing van de korting niet gedwongen moeten worden tot een lagere norm dan grondgebondenheid. Daarom regelt dit amendement tevens dat bedrijven alleen worden gekort op fosfaatrechten tot het punt dat zij volledig grondgebonden zijn. Dit impliceert dat bedrijven die direct boven de norm van grondgebondenheid zijn, een lagere korting krijgen. Consequentie van dit amendement is dat de generieke korting voor niet-grondgebonden bedrijven hoger zal zijn. Gezien het beperkte aantal fosfaatrechten dat gemoeid is met de korting op grondgebonden bedrijven, acht indiener dit niet bezwaarlijk.

Ingetrokken

datum 29 november 2016

blad 24

Moties

34532 / 34295, 69 (Dijkgraaf/Graus) over het niet verhogen van de generieke korting

Verworpen. Voor: Van Vliet, de SGP, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 70 → **95** (Grashoff/Van Gerven) over biologische melkveehouders ontzien bij de inkrimping van de melkveestapel in 2017

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV

34532 / 34295, 71 (Grashoff/Ouwehand) over niet pleiten voor verhoging of afschaffing van het nationaal fosfaatproductieplafond

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en de Groep Kuzu/Öztürk

34532 / 34295, 72 (Ouwehand) over het alternatieve plan B van de duurzame melkveehouders

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en de Groep Kuzu/Öztürk

34532 / 34295, 73 (Ouwehand) over alle biologische bedrijven beschouwen als grondgebonden bedrijven

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks en de Groep Kuzu/Öztürk

34532 / 34295, 74 (Ouwehand) over kwetsbare blijvende graslanden
aangehouden

34532 / 34295, 75 (Ouwehand) over maatregelen voor het bevorderen van weidegang

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV

34532 / 34295, 76 (Geurts/Dijkgraaf) over het eenmalig omzetten van productierechten in fosfaatrechten

Verworpen. Voor: SP, Van Vliet, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 77 (Geurts/Van Gerven) over een koppeling van fosfaatrechten aan de hectares voedergewassen

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie, het CDA en de PVV

34532 / 34295, 78 (Geurts c.s.) over een tweewekelijkse update

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66, Van Vliet, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 79 (Geurts/Dijkgraaf) over het mogelijk maken van het fiscaliseren van fosfaatrechten

Aangehouden

datum 29 november 2016

blad 25

34532 / 34295, 80 (Geurts) over biologische certificering zien als financiële verplichting
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 81 (Geurts) over het vrijstellen van melkveehouders die de mest op het eigen bedrijf verwerken
Verworpen. Voor: Van Vliet, Houwers, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 82 (Van Gerven) over het beleid richten op grondgebondenheid en weidegang
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV